

paa, men rejste hjem og skaffede Pengene paa anden Maade. Havde der nu været en Filial i Randers, saa havde det været billigere. Saadan kunde man nævne mange Eksempler. Jeg traf ogsaa Formanden for en stor Landbosparekasse i Randers, som maatte rejse til Aarhus for at faa Laan i Nationalbankens Filial. Derved spildes der en Dag, og det giver Usikkerhed i Forretningerne. Havde der været en Filial i Randers, kunde han have sendt sine Papirer derhen og ringet op: Kan jeg faa Penge paa disse kongelige Obligationer? Og saa kunde han have haft dem i Løbet af en Time. Følgelig vil det lette Omsætningen.

Jeg ved, at ovre i Jylland er der en ret stærk Omsætning. I Randersejnen er der f. Eks. Omsætninger af den Slags, at nogle Landmænd slutte sig sammen om at købe en Hingst til 30—40,000 Kr. Hvad skulle de saa gøre? Selskabet skal have Laan, det er solide Kunder, og de gaa til Landbosparekassen. Den har ikke de Penge, den maa have dem i en anden Bank. Var der nu blot en Filial af Nationalbanken, kunde man ringe derhen og faa dem paa billigste Vilkaar og uden Provision, om ikke paa Timen, saa i Løbet af kort Tid. Man maa nemlig ikke alene regne med Rente, men man maa ogsaa regne med Provision. Det er denne $\frac{1}{4}$ pCt. Provision ved Afslutning af enhver Forretning, som alle Bankerne leve højt paa. Hver Gang en Veksel paa 3 Maaneder skal fornyes, er det $\frac{1}{4}$ pCt., og det er 1 pCt. Aaret rundt. Jeg synes derfor ikke, det var til Skade, om Nationalbanken ligesom konkurrerede noget mere med vore andre Banker, saa de ikke skulde sidde med et Udbytte fra 6 op til 16 pCt.

Jeg vil saa stærkt som muligt værge mig imod, at jeg skulde ønske Nationalbankens Anseelse og Kredit svækket, men jeg er overbevist om, at der ikke vil ske Spor af Skade ved dette. Den vil søge til Gavn for sig selv og Befolkningen at følge noget mere med og drive en noget mere rationel Bankdrift, end den gør nu. Skulde vi saa egentlig skrækkes, fordi der siges, at det er dog nogle gruelige Fordringer, der stilles? Tage vi først Norge og Sverige, saa har Sverige forlængst Rigsbank. Det ønsker jeg nu ikke, men jeg vil dog nævne, at Svenskerne, som ellers ere et ret konservativt Folketærd, have ment, at der ingen Fare var ved det. Der have Befolkningen, Kongen og Rigsdagen Styrelsen, og det er ogsaa Tilfældet i Norge. Vi have ikke forlangt det af Na-

tionalbanken. I Norge vælges de 15 Repræsentanter af Stortinget, og af de 5 Direktører udnævner Regeringen 1, medens Stortinget vælger de 4 andre, og saa vælger det oven i Købet Bestyrerne af alle Filialerne rundt omkring i Amterne. De se, at det er en ret energisk Indgriben, Rigsdagen i Norge øver overfor Nationalbanken, og den gaar dog godt. Men her have vi et saa lempeligt Forslag. Vi lade Nationalbanken selv lede og styre, vi have ikke gjort Indgreb i dens Rettigheder. I Tyskland er der ogsaa en Nationalbank, der staar under Kansleren, og Forbundsraadet vælger en Del af Bestyrelsesmedlemmerne. Kort sagt, i alle andre Lande have Regering og Rigsdag meget mere Haand i Hanke med det. Den eneste Fordring, vi have stillet, som kan genere, er, at vi forlange disse $\frac{3}{4}$ Mill.

Jeg har ikke noget imod, at vi ikke havde forlangt mere end $\frac{1}{3}$ af de udstedte Sedler dækket med Guld. Det er det almindelige i andre Lande. Baade i Tyskland, Holland og Belgien forlanges ikke mere end $\frac{1}{3}$. Man har her ligesom fulgt det østrigske System for meget. Østrig er det eneste Land, hvor der kræves en Afgift; der er man for faa Aar siden gaaet over fra Sølv møntfond til Guld møntfond, og de have haft en Guldagio, som har foranlediget usikre Pengeforhold. I Frankrig bestemmer Bestyrelsen selv, hvor meget der skal være dækket, og hvor meget udækket; den eneste Indskrænkning er, at de maa ikke udstede Sedler for mere end 5,000 Mill. Frs., men ellers maa de udstede, saa galt de ville, uden Hensyn til Dækningsreglerne, og det er jo gaaet godt; jeg nævner Banque de France som en Bank, der har staaet sin Prøve. Derfor holder jeg ikke paa, at man skal gaa til Rigsbank. Under Krigen i 1870, da Tyskerne kom til Paris, laa Banque de France inde med vældige Formuer, med Masser af Millioner, og skønt Direktørerne og Repræsentanterne vare valgte af Regeringen, anerkendte Tyskerne, at det var privat Ejendom, og rorte ikke Millionerne. De bleve sparede, for at Franskmandene kunde betale Milliarden bagefter. Jeg siger: Lad os stille Nationalbanken saa frit som muligt, men lad os til Gengæld forlange, at den skal holde Renten nede og gøre den Gavn, den kan, i Landet.

Jeg nævnede før Sterling. Vor Kurs paa Sterling bestemmes af et Medlem af Grosserersocietetets Komité og et Medlem af Nationalbanken, og man har sagt mig, at i Praksis er det Nationalbankens Re-